

**UCHWAŁA NR IX/85/15
RADY MIEJSKIEJ W MYSZYŃCU**

z dnia 30 grudnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 163, z późn. zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Myszyńca.

§ 3.

Uchwała wchodzi z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Sławomir Świtaj

Załącznik do Uchwały Nr IX/85/15

Rady Miejskiej w Myszyńcu

z dnia 30 grudnia 2015 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2016-2020

WSTĘP

Rodzina - najmniejsza grupa społeczna, najważniejsza dla każdego człowieka. To tutaj kształtuje się osobowość, system norm i wartości, poglądy, styl życia. Właściwe relacje pomiędzy członkami rodziny pozwalają na jej odpowiednie funkcjonowanie w środowisku, wypełnianie ról społecznych. W każdej rodzinie, w różnych etapach jej życia, pojawiają się problemy. Mają one różnorodny charakter. Mogą pojawić się konflikty pokoleniowe, problemy zdrowotne czy zjawiska patologiczne, takie jak alkoholizm, bezrobocie, przemoc, itp. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych funkcji. Relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc - jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

Przemoc w rodzinie – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. *(art. 2 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).*

Podsumowując, pojęcie przemocy w rodzinie, są to wszelkie odmiany złego traktowania tych członków rodziny, którzy nie są w stanie skutecznie się bronić. Dotyczy przemocy pomiędzy ludźmi, których łączy pokrewieństwo lub powinowactwo i którzy zamieszkują w jednym domu.

Zjawisko przemocy w naszym społeczeństwie jest powszechne. Dotyka rodzin niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego. Mitem jest pogląd, że tego typu problem dotyczy środowisk patologicznych, biednych, niewykształconych. Coraz więcej w środkach masowego przekazu słyszymy o tragediach dorosłych i dzieci z tzw. dobrych domów. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi niezmiernie głębokie i szkodliwe konsekwencje, które dają o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej i dalszej przyszłości.

Ofiary przemocy potrzebują kompleksowej pomocy, dlatego tak istotną rolę odgrywa współpraca oraz dobrze i sprawnie działający system, mający na celu między innymi przekaz informacyjny pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami. Istotne też jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami.

PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie stanowią następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej.

ADRESACI PROGRAMU

Program przeznaczony jest dla mieszkańców gminy Myszyniec, tj.:

- Osób i rodzin dotkniętych bezpośrednio zjawiskiem przemocy w rodzinie;
- Osób i rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie;
- Przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi lub dotkniętymi przemocą.

DIAGNOZA

W latach 2011-2015 zanotowano wzrost przypadków przemocy w rodzinie. Niestety jest to tylko częściowa ilość ponieważ widoczna jest niechęć ofiar przemocy do uruchamiania procedury Niebieskiej Karty. Pocieszający jest jednak fakt, że pokrzywdzone osoby coraz częściej mówią o problemie i korzystają z istniejących form pomocy.

Na terenie Gminy Myszyniec przemoc występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym. Często jednak wiąże się to z problemem nadużywania alkoholu czy niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych gdzie świadkami są jedynie jej członkowie. Bezsilność, strach, troska o własne zdrowie i życie, a przede wszystkim o dzieci, skłania do powiadomienia odpowiednich służb, które uruchamiają procedurę Niebieskiej Karty.

Diagnoza zjawiska została oparta o działania Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2011-2015.

Tabela nr 1: Ilość sporządzonych *Niebieskich Kart* w okresie 2011-2015 z podziałem na poszczególne podmioty

	Liczba kontynuowanych procedur „Niebieska Karta”	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart -A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów	Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”
Rok 2011	0	7 1 - Ośrodek Pomocy Społecznej 6 -Policja	0
Rok 2012	7	17 1 -Ośrodek Pomocy Społecznej 14 - Policja 2 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	15 8 -ustanie przemocy i zrealizowanie indywidualnego planu pomocy 7 -brak zasadności podejmowania działań
Rok 2013	9	19 2 - Ośrodek Pomocy Społecznej 17 -Policja	7 8 -ustanie przemocy, zrealizowanie planu pomocy 7 -brak zasadności podejmowania działań
Rok 2014	21	20 3 - Ośrodek Pomocy Społecznej 14 - Policja 3 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów	23 19 -ustanie przemocy, zrealizowanie planu pomocy 4 -brak zasadności podejmowania działań

		Alkoholowych	
Rok 2015	18	21	13
<u>stan na koniec III kwartału</u>		3- Ośrodek Pomocy Społecznej 16 - Policja 1 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 1 - Oświata	13 - ustanie przemocy, zrealizowanie planu pomocy

Na podstawie sporządzanych Niebieskich Kart, można zauważyć wzrost zgłoszeń, a więc świadomości społeczeństwa o możliwości zgłaszania aktów przemocy w domu rodzinnym. Jak przedstawiają dane, najwięcej zgłoszeń zostało zarejestrowanych przez Policję. Niebieska Karta zakładana jest podczas interwencji policji w miejscu zamieszkania rodziny. Natomiast przez Ośrodek Pomocy Społecznej i Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podczas osobistych spotkań i rozmów z klientem.

W związku ze złożonymi Kartami, swoje działania podejmował Zespół Interdyscyplinarny. Powoływane przez Przewodniczącą Grupy Robocze pracowały z rodzinami, w których została założona Niebieska Karta. Poniższe zestawienie przedstawia ilość powołanych grup w okresie 2011-2015 r. i ilości spotkań na rzecz rodzin. Ponadto przedstawia też liczbę przekazanych spraw do prokuratury i sądu rodzinnego.

Tabela nr 2: Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, powołanych Grup Roboczych i ich spotkań oraz skierowanych spraw dotyczących przemocy do prokuratury i sądu rodzinnego

	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba powołanych Grup Roboczych	Liczba spotkań grup roboczych	Liczba zawiadomień przekazanych do organów ścigania	Liczba spraw przekazanych do sądu rodzinnego
Rok 2011	3	1	0	0	0
Rok 2012	4	17	29	0	0
Rok 2013	17	18	58	0	0
Rok 2014	20	20	69	2	0
Rok 2015 <u>stan na koniec III kwartału</u>	19	21	39	4	4

W związku ze wzrostem wpływów Niebieskich Kart, wzrosła też liczba powołanych Grup Roboczych oraz ich spotkań. Wynika z tego, że najbardziej pracowitym okresem był rok 2014, co wiąże się z ilością zgłoszonych aktów przemocy oraz kontynuacji spraw z roku 2013. Jednak w 2015 roku najwięcej było spraw przekazanych do prokuratury. Do sądu rodzinnego kierowane były sprawy gdzie w związku z występowaniem przemocy zagrożone było dobro małoletnich dzieci.

Jak wynika z przytoczonych danych zjawisko przemocy w gminie Myszyniec nie przybiera wielkich rozmiarów. Jest to jednak tylko pozorne, biorąc pod uwagę, że większość przypadków nie ujrzy światła dziennego. Jest to problem trudny do zdiagnozowania i wykrycia. Pomimo wzrostu świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy, to nadal wiele osób doznających przemocy w różnych formach skrywanie ten fakt.

CEL GÓWNY PROGRAMU

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz jednolity system interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych lub doznających przemocy oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.

Cele szczegółowe i zadania

- skuteczne i efektywne zwalczanie przemocy w rodzinie,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy,
- zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy,
- zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-edukacyjne,
- stała edukacja środowiska lokalnego nt. zjawiska przemocy i agresji poprzez ulotki, broszury, festyny, itp.,

METODY DZIAŁANIA

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego :

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Zadania Grup Roboczych:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach
- kierowanie ofiar i sprawców do odpowiednich instytucji lub specjalistów
- prowadzenie dokumentacji działań, które są podejmowane wobec rodzin dotkniętych przemocą oraz efektów tych działań.

Edukacja środowiska lokalnego:

- udostępnianie, rozpowszechnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie,
- publikowanie informacji o lokalnym system pomocy i wsparcia osób doznających przemocy,
- informowanie osób doznających przemocy o uprawnieniach i prawach wynikających ustawy,
- udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie agresją,
- prowadzenie zajęć edukacyjno wychowawczych wśród dzieci i młodzieży,
- wspieranie aktywnych form spędzania wolnego czasu promujących zachowania bez agresji i przemocy,
- terapia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy:

- systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz osób i rodzin doznających przemocy (dot. realizacji Niebieskich Kart, z zakresu diagnozowania przemocy, prowadzenia interwencji kryzysowej),
- organizowanie spotkań z pracownikami różnych instytucji mających na celu wymianę doświadczeń i wypracowanie optymalnych działań,

- udział w konferencjach tematycznych.

REALIZATORZY PROGRAMU :

Ośrodek Pomocy Społecznej w Myszyńcu we współpracy z:

- samorządem lokalnym,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- policją,
- sądami
- szkołami,
- organizacjami pozarządowymi,
- przedstawicielami miejscowej służby zdrowia

OCZEKIWANE EFEKTY PROGRAMU :

- Wzrost świadomości społecznej osób i rodzin dotyczący przemocy.
- Wzrost wrażliwości społecznej na akty przemocy.
- Pomoc ofiarom przemocy będzie udzielana bardziej kompleksowo i profesjonalnie .
- Podwyższenie umiejętności i kompetencji służb i osób zajmujących się problematyką przemocy .

FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i ochrony ofiar przemocy będą środki finansowe z budżetu gminy w tym pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Lp.	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	Podmiot odpowiedzialny (realizator)	Termin realizacji
1.	KOORDYNACJA DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ LOKALNE PODMIOTY	· diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie · podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku · rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym · inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc · Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach · Kierowanie ofiar i sprawców do odpowiednich instytucji lub specjalistów · prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w	Wszyscy realizatorzy programu	Zadania stałe: 2016-2020

		których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.		
2.	SYSTEMATYCZNA EDUKACJA ŚRODOWISKA LOKALNEGO	· udostępnienie, rozpowszechnienie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie · publikowanie informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób doznających przemocy · informowanie osób doznających przemocy o nowych uprawnieniach i prawach wynikających z nowelizacji ustawy · udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie · promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją · prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych wśród dzieci i młodzieży · wspieranie aktywnych form spędzania wolnego czasu promujących zachowania bez agresji i przemocy · terapia osób uzależnionych i współuzależnionych	Wszyscy realizatorzy programu	Zadania stałe: 2016-2020
3.	PODNIESIENIE POZIOMU WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI OSÓB REALIZUJĄCYCH ZADANIA ZWIĄZANE Z PRZECIWDZIAŁANIE M PRZEMOCY	· systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz osób i rodzin doznających przemocy/dot. Realizacji Niebieskich Kart, z zakresu diagnozowania przemocy, prowadzenia interwencji kryzysowej/ · organizowanie spotkań z pracownikami różnych instytucji mających na celu wymianę doświadczeń i wypracowanie optymalnych działań · udział w konferencjach tematycznych	Wszyscy realizatorzy programu	Zadania stałe: 2016-2020

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Sławomir Świtaj